

تقدیم به سرور اولیاء، امام علی (ع)

مولانا و اہل بیت (ع)

علی تاجدینی

سرشناسه	:	تاجدینی، علی، ۱۳۳۹-
عنوان و نام پدیدآور	:	مولانا و اهل بیت (ع) / علی تاجدینی
مشخصات نشر	:	تهران: نشر مهاجر، ۱۴۰۱
مشخصات ظاهری	:	۱۴۶ ص؛ ۱۴/۵/۲۱ س.م.
شابک	:	۹۷۸-۹۶۴-۲۲۵-۲۲۳-۷: ۷۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴-۶۷۲ ق—دیدگاه درباره علی بن ابی طالب (ع)
موضوع	:	Mowlavi, Jalaloddin Mohammad ibn-e Mohammad, 1207-1273—Views on Ali ibn Abi-Talib
موضوع	:	مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴-۶۷۲ ق—دیدگاه درباره علی بن ابی طالب (ع)
موضوع	:	Mowlavi, Jalaloddin Mohammad ibn-e Mohammad—Views on Ali ibn Abi-Talib
موضوع	:	مجتهدان و علما—ایران—دیدگاه درباره مولوی
	:	Ulama – Iran – Views on Mowlavi
رده بندی کنگره	:	PIR ۵۳۰۱
رده بندی دیویی	:	۸۶۱/۳۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۷۸۷۰۱۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیبا

مولانا و اهل بیت (ع)

نویسنده: علی تاجدینی

طراح جلد: ملیحه عینعلی

صفحه آرا: مریم تنهایی

چاپ اول ۱۴۰۱

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۲۵-۲۲۳-۷

قیمت: ۷۵،۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- خیابان فخر رازی- بن بست نیک پور- پلاک ۷- طبقه سوم

نمبر: ۶۶۹۵۲۱۹۹ تلفن: ۶۶۴۱۰۰۳۶، ۶۶۹۵۲۲۰۰

آدرس اینستاگرام: entesharat_mohajer entesharat_mohajer2

آدرس سایت: www.mohajerpublish.ir

فهرست مطالب

مقدمه.....	۵
بخش اول: آیا مولوی سنی است؟.....	۹
بخش دوم: امام علی (ع) در نگاه مولانا.....	۱۷
فصل ۱ از علی آموز اخلاص عمل.....	۱۷
فصل ۲ مولوی و غدیرخم.....	۲۹
فصل ۳ علی علیه السلام و قاتل خود.....	۳۱
فصل ۴ تعریض فقها بر داستان بیدار کردن ابلیس معاویه را، برای نماز صبح.....	۳۳
فصل ۵ شرح مولانا بر تصویرهای نهج البلاغه.....	۳۷
فصل ۶ گزیده‌ی اشعار مولوی درباره‌ی علی (ع) در غزلیات شمس.....	۶۱
بخش سوم: امام حسین (ع) در نگاه مولانا.....	۶۷
فصل ۱ مقامات امام حسین (ع) در نزد مولوی.....	۶۷
فصل ۲ مولوی و گریه بر امام حسین (ع).....	۷۱
فصل ۳ انا قتیل العبره.....	۸۳
فصل ۴ امام حسین (ع) در غزلیات شمس.....	۹۷
بخش چهارم: مولوی به امام زمان (ع) اعتقاد داشت.....	۹۹
بخش پنجم: گزیده‌ی دیدگاه برخی فقهاء شیعه درباره‌ی مولوی.....	۱۰۳
فصل ۱ محقق نراقی و حکیم سبزواری.....	۱۰۳
فصل ۲ شیخ انصاری، مثنوی و تحصیل فلسفه.....	۱۰۷
فصل ۳ آیت‌الله سید علی آقای قاضی.....	۱۱۱
فصل ۴ استدلال شیرین آقا نجفی قوچانی بر مذهب مولوی.....	۱۱۳
فصل ۵ ظهور روش معنوی و سیر و سلوک باطنی.....	۱۱۷

۱۲۱.....	فصل ۶ امام خمینی.....
۱۲۷.....	فصل ۷ مهدی الهی قمشه‌ای (۱۳۱۸ - ۱۳۹۲ هـ).....
۱۳۷.....	فصل ۸ استاد سید جلال الدین آشتیانی.....
۱۴۱.....	فصل ۹ استاد مطهری.....
۱۴۳.....	فهرست منابع.....

درباره زندگی مولانا کتابها و مقالات زیادی نوشته شده و تکرار آنها بی فایده است. از این رو بدون هرگونه مقدمه‌ای می‌روم سر اصل مطلب. به اعتقاد بنده چند گروه بر مولوی ستم می‌کنند و از طریق ستم بر مولوی، و اهل بیت پیامبر مکرم که درود و سلام بر روان پاک ایشان باد، جفا می‌ورزند.

۱ - گروهی از فقها که بدون علم اما با حسن نیت مولوی را به جرم سنی بودن، منحرف می‌خوانند و طوری درباره مولوی سخن می‌گویند که مقلدین خود را از خواندن مثنوی نهی می‌کنند. تصویری که بر این دسته از عالمان و مریدانشان غالب است، آن است که گوئی مولوی ارادتی به علی(ع) و اولاد طاهرینش نداشته است. این فقها و مریدانشان، به دلیل آنکه تحت تأثیر تفکر اخباری و حدیثی هستند، نه تنها با مولوی که اساساً با حکمت و عرفان اسلامی بویژه با حکیمان حکمت متعالیه که صبغه عرفانی دارد و تحت تأثیر ابن عربی است و سلسله عارفان و صوفیان مشکل دارند و نه تنها مولوی که عارفانی همچون ملاصدرا و سید حیدر آملی و آیت‌الله قاضی و سلسله حکیمان و عرفا را منحرف از اسلام حقیقی می‌دانند. تهمت انحراف مولوی از اسلام منحصر به برخی فقها نمی‌شود. در میان روشنفکران هم، هستند شخصیت‌های نامداری که معتقدند که دین با عقلانیت در تعارض است. چون دین یعنی تعبد و دینداری واقعی در تعبد است. بنابراین دین با هرگونه عقل ورزی و بدتر از آن نگاه عرفانی که دست به تاویل می‌زند مخالف است. از دید این بزرگان هم مولوی و عطار و ملاصدرا و حتی شاعرانی چون فردوسی از دین حقیقی منحرف شده‌اند. جناب آقای ملکیان در میان روشنفکران چنین نظری دارند.

۲ - از این گروه که بگذریم از ابتدای انقلاب شاهد فعالیت‌های سازماندهی شده‌ای هستیم که تحت عنوان مراکز تحقیقاتی بودجه‌های رسمی دریافت کرده و اقدام به مبارزه با فلسفه و عرفان اسلامی می‌کنند. تفکری که ادعا می‌کند از دل قرآن و روایات می‌توانیم علوم انسانی تولید کنیم، پشتوانه مبارزه با فلسفه و عرفان اسلامی است. به یاد دارم سالها قبل آیت الله ری شهری کتابی درباره "رجبعلی خیاط" نوشته بود و این کتاب به عنوان دو واحد اخلاق اسلامی در دانشگاه‌ها تدریس می‌شد. وی از قول رجبعلی آورده بود که ایشان در عالم مکاشفه مولانا را در عالم برزخ دیده بود که گیر است. این عبارت که "مولوی در عالم برزخ گیر" است موجب شده بود که بچه های متدین دانشگاهی، از خواندن مثنوی محروم شوند. و این در حالی بود که نویسنده این کتاب شخصی از مریدان امام خمینی بود و می‌دانست

که مراد ایشان یعنی امام خمینی، نه تنها ارادتمند مولوی است که تحت تاثیر شدید اندیشه ابن عربی است. در حالی که مولوی خود مشرب معتدل تری از ابن عربی دارد.

۳ - رفتار دسته اول در تاریخ صد ساله اخیر و بویژه در سال‌های اخیر موجب شده که مولوی که روزگاری امثال حاجی سبزواری و انقرودی - که حکیمان و عارفان بزرگ زمانه خود بوده‌اند - در مسجد و در ماه رمضان به شرح مثنوی می پرداختند، توسط استادان ادبیات دانشگاه مصادره شود. خدای ناکرده قصدم خرده گیری بر نگاه شارحین که به جنبه های ادبی مولانا بیشتر توجه می کردند نیست. اما این نکته واضح است که میان مولوی حقیقی و مولوی که ما به صورت گزینشی ارائه کرده‌ایم، فرق است. امروز اگر در میان نسل جدید بگوئی که مثنوی مولانا، تفسیری بر قرآن و احادیث نبوی و علوی است، چهره‌اش دژم خواهد شد. چون واژه مولانا در ذهن او با مفاهیمی چون شادی، موسیقی، رقص و سماع و صلح کلی با عالم و روانشناسی مثبت گرا و نظیر آن همراه است. و این چه ربطی دارد که بگوئیم مولانا سخت پای بند شریعت، عبادات، قرآن و احادیث و فقه بوده است. البته مولوی را در گروه عارفان باید به شمار آورد و معلوم است که مولوی در عین آنکه مجتهد درجه یکی بوده است اما فقهش نیز رنگ و طعم عارفانه دارد و پای بندی کامل به ظواهر و شریعت دارد. و عارفان معتقدند بدون شریعت نمی توان وارد طریقت شده به حقیقت رسید.

۴ - گروهی هم مخالف عرفان و تصوفند اما از مولوی دفاع می کنند. وجهه همت این گروه ضدیت با تصوف و عرفان است اما به زعم ایشان مولوی برخلاف نظر دسته اول و دوم، شیعی است. در واقع مولوی که عشق را ورای کفر و ایمان می شناسد و فقه و فروع دین را برایش در مقایسه با اصول و معارف اسلام که ریشه در ولایت امام علی (ع) و اولاد طاهرینش دارد، کم رنگ است، بهانه ای برای داغ کردن بحث اختلاف شیعه و سنی شده است.

اما چرا جفای بر مولانا جفای بر اهل بیت علیه السلام است. چون مولانا در طول تاریخ، شخصیتی محبوب بوده و در زمانه ما بیش از هر زمان دیگری محبوب است. در حال حاضر میلیون ها تیراژ از کتاب های وی در آمریکا و اروپا و در جهان اسلام منتشر می شود و هزاران کنفرانس در سایت هاو وبلاگها در فضای مجازی به نام او برپاست. مولوی شاگرد مکتب قرآن و مکتب علی و اولاد علی علیه السلام است. جدا کردن مولوی از ریشه هایش، ستم کردن بر اسلام و حتی فقه است. تمام همت مرحوم مطهری در دفاع از حافظ و حلاج و شخصیت های نامدار اسلامی آن بود که نشان دهد این شخصیت ها را قرآن و پیامبر و اهلبیت پرورش داده اند. ما گمان می کنیم که با منحرف خواندن مولوی، او را از انظار می اندازیم. خیر، محبوبیت حافظ و مولانا در جامعه ایران به حدی است که دوستداران مولوی و محققین و مولوی پژوهان نسبت به فقها بدبین می شوند. زمانی که بر حکیمان و عارفان و

هنرمندان مسلمان مهر باطل و انحراف زده شود از اسلام چیزی نمی ماند جز فقه. آیا اسلامی که منحصر در فقه شود، برای نسل حاضر جذابیتی دارد؟!

حقیر معتقدم برای تحقیق در آثار مولوی و یافتن نظر او درباره اهل بیت مکرم اسلام، راهی را که قرآن پیشنهاد می کند و با متد علمی منطبق است کارساز است و آن تاکید بر محکّمات و ارجاع متشابهات به محکّمات است. من در این کتاب چنین مسیری را رفته ام. نویسنده بدون کوچکترین ادعایی، سعی کرده ام آنچه را که عقاید مولانا درباره علی و اولاد علی اعتقاد را به صورتی متمرکز نشان دهم.

علی تاجدینی

آبان ۱۳۹۹